

Ruošiamės bibliotekų savaitei

„Kada nors knygos atėjimas pas žmogų bus prilygintas dieviškos ugnies pagrobimui – nes kuo mes ginsimės nuo tamsos ir smurto žvėrių, jei ne knyga, kuo šildom sugrubusių sielą, kieno, jei ne knygos šviesa mus vedė ir veda pasaulio ir mūsų pačių širdies labirintais? Keista, kad ligi šiol mes dar nepastatėm paminklo jai“, - rašė poetas Justinas Marcinkevičius

Šie poeto žodžiai, užrašyti ant Vilniaus universiteto bibliotekos durų – tarsi paminklas visiems, rašantiems žodį, skaitantiems knygą, auginantiems žmogų. Lietuvos bibliotekininkų draugijos 2011 metų balandžio 26 – gegužės 3 dienomis skelbiama 11-oji Nacionalinė Lietuvos bibliotekų savaitė „Skaityk Bibliotekoje!“

Savaitė prasidės 2011 m. balandžio 26 d., vidurdienį – 12 valandą bendru renginiu visose Lietuvos bibliotekose, skirtu anapilin iškeliavusio poeto Justino Marcinkevičiaus atminimui. Tegul tai bus Poeto valanda, kiekvienas – literatas,

pedagogas, dvasininkas, verslininkas, mokytojas, bibliotekininkas, moksleivis ar tiesiog pilietis skaitys ar klausysis poeto eilių, diskutuos, prisimins, pažins ar atrasi š naujo.

Kviečiame mūsų gimnazijos mokytojus ir mokinius prisijungti. Gimnazijos biblioteka kviečia apsilankyti visus mylinčius knygą: pakeliauti po knygų lobynus, pavarstyti ne tik naujas, bet ir klasika

virtusias knygas. Bibliotekoje veiks knygų paroda. Šią savaitę bus paskelbtas aktyviausiai skaitančių moksleivių sąrašas, renkamos 5-7 kl. ir 8 –I g. klasių mokinių skaitomiausios knygos. Bibliotekoje veiks moksleivių darbėlių paroda.

Visus kviečiame įsijungti į akciją „Padovanok naują knygą bibliotekai“.

Bibliotekininkės

PROJEKTINIAI DARBAI – KAIP IR KASMET

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet, kovo viduryje, Skuodo Pr. Žadeikio gimnazijoje vykęs trečių klasių gimnazistų projektinių darbų pristatymas - mokyklinis turas - nemenkas išbandymas patiems gimnazistams ir darbų vertinimo komisijai. Gimnazistai nuo rugsėjo mėnesio turėjo galimybę pradėti savo darbus, bet buvo ir tokių, kurie pasirinktą temą analizavo labai trumpai. Darbų temas mokiniai galėjo rinktis patys, bet nemažai temų pasiūlė mokytojai. Kasdien komisijai teko išklausti po 11-13 darbų. Pasak pavaduotojos D. Kazlauskienės, į zoninių darbų pristatymą iš mūsų mokyklos pateko net 11 darbų. Stipriausi darbai buvo gamtamokslų, jie buvo labiausiai tiriamojo pobūdžio. Kai kurie darbai gali prilygti JMA (Jaunųjų mokslininkų akademijos darbams). Paminėsime geriausius: „Lietuvių tautiniai kostiumai šiandienos šviesoje“ (R. Beržanskytė, R. Šiudeikytė, G. Tautkutė) „Žemų dažnių stiprintuvai“ (M. Kerys, M. Žilinskas), „Vaikų širdies ir kraujagyslių ligos Skuodo rajono mokyklose“ (K. Donielaitė, I. Veisas), „Veido oda ir jos priežiūra“

(A. Vainutytė, Tamošauskaitė), „Skuodo krašto istorija. Pratybų sąsiuvinis“ (V. Memgaudis, D. Petrutytė), „Jedziotų kaimo istorija“ (E. Noreikaitė, A. Laureckytė).

Gimnazijos direktorės pavaduotoja D. Kazlauskienė labai džiaugėsi tuo, kad mokytojai kiekvienais metais sugalvoja vis naujų ir netikėtų darbų temų. Atlikus apklausą sužinota, kad mokiniai

pasirinko tokias temas, kurios aktualios gyvenime, įdomios, kitiems reikalingos ateityje, kai kurie laikys egzaminą ar tiesiog patinka pasirinkta pamoka. Daugumą trečiųjų komisijos įvertinimais patenkinti.

Šiais metais pirmą kartą mokiniai turi galimybę gauti pažymius pagerinti. Mokytoja D. Veisienė komisijoje dalyvavo jau 6-tus metus. Pasak jos, darbai buvo silpnėsi lyginant su praėjusiais metais.

Ineta Čiunkatė ir Gintarė Paušaitė, 3 c

Knygų neskaitymas – jaunimo problema Nr 1?

Pasaulyje vis dažniau keliama klausimai, kodėl jaunimas neskaito knygų? Kas keičia jos vietą? Ar žmonės domisi bibliotekų renginiais. O kas yra biblioterapija?

Kadangi mes rašėme projektinį darbą apie jaunimo santykį su knyga, „susikaupt“ įvairių minčių, kuriomis norime pasidalinti.

Nieko naujo nepasakysime, jeigu pakartosime senas tiesas: skaitant lavėja atmintis bei fantazija, plečiasi akiratis, susipažįstama su įvairiomis kultūromis, gaunama daugybė įvairiausių informacijos, todėl yra galimybių sužinoti naudingų dalykų, kurie praverčia tiek bendraujant, tiek mokantis ar dirbant.

Tačiau jau senokai padaryta išvada, kad jaunimas knygą kaip laisvalaikio priemonę renkasi vis rečiau. Kol esi moksleivis, privalai perskaityti bent dešimt knygų per vienerius mokslo metus. Puiku, kad mokiniai skaito mokytojo nurodymu, vadinasi yra autoritetas. Tik bėda, kad „privalomoji“ literatūra dažniausiai nesudomina jaunuolių. Plečiantis mokymo programoms, didėjant mokymosi krūviui skaitymas tampa vis dažniau ne malonumu o prievole. Užuoat skaitęs knygas jaunimas vis dažniau susivilioja naujausiomis technologijomis: kompiuteriniais žaidimais, internetu, televizija. Manome, kad moksleivių skaitomumo

įpročiai priklauso nuo to, ar namie skaito tėvai, kiek knygų yra namuose, ir nuo to, ar mažam vaikui buvo skaityta balsu.

Norėdamos sudominti jaunimą Skuodo bibliotekos rengia įvairius renginius ir susitikimus, pavyzdžiui, vyko susitikimas su rašytojais Rimantu Černiausku, Donatu Žvaginiu, Broniumi Bušma ir kitais, (gal nebereikia aiškinti, kuo išymūs šie žmonės?)

Pasaulyje ir visoje Lietuvoje yra daugybė renginių, skirtų knygoms. Žmonės ateina į mugės nusipirkti knygų pigiau, tiesiogiai susitikti su rašytojais, leidėjais, vaikai atvedami ir dėl pramogų. Leidėjai visuomenei pristato savo naujienas, palaiko ryšį su skaitytojais.

O kas toji biblioterapija? Tai skaitymas, paremtas idėja, kad literatūra turi gydomąjį poveikį. Depresija ir įvairiomis kitomis ligomis sergantys ir gydomi knygoterapija žmonės po truputį sveiksta. Nesvarbu, kokia liga ir ar stipriai sergama – knygose egzistuoja visai kitoks pasaulis ir skaitytojų klubo nariai bando tą pasaulį atrasti.

Taigi, knygas turime skaityti, kad galėtume vertinti savo ir kitų emocijas, ne vien poelgius.

Jaunimo neskaitymo problema labiausiai atsiskleidė iš anketų. Apklausus 100 Skuodo Pranciškaus Žadeikio gimnazijos 8-12 klasių mokinių paaiškėjo, kad 65% mieliau žiūrėtų filmą, negu skaitytų knygą. Visgi knyga suteikia daugiau vietos fantazijai. Patys galime įsivaizduoti veikėjus, įsijausti į jų emocijas. Tiesa, knygoms reikia daug kantrybės ir laiko. Priešingai negu knygos, filmai reikalauja daug mažiau laiko, vos poros valandų, tačiau, jie mums neleidžia „įjungti“ savo vaizduotės. Tik bėda, kad „privalomoji“ literatūra dažniausiai nesudomina jaunuolių. Draugų rekomendacijos sudaro tik 12%, vadinasi, apie knygas apskritai mažai kalbama draugų tarpe. 6% apklaustųjų vis dėlto pirmenybę teikia knygoms, o ne filmams, tačiau jie renkasi užsienio rašytojų kūrybą. Lietuva turi puikių rašytojų, kurie kuria knygas paaugliams, pavyzdžiui: Jolanta Aksamatauskienė, Algirdas Knystautas, Irena Buivydaite. Kyla klausimas, tai kodėl didžioji jaunimo dalis skaito užsienio rašytojų knygas? Galbūt lietuvių autorių knygos viršeliai nėra taip gerai išreklamuoti, ir daugumos jaunimo jų išvaizda netraukia, priešingai nei puikiai atrodančios užsienio autorių knygos. Problema labai aiški, lietuvių autoriai galėtų savo knygas išleisti su gražesniais viršeliais, kurie patrauktų jaunimo dėmesį, bet tai jiems brangiai kainuotų. Nesmagu žinoti, kad Lietuvoje vienam gyventojui, palyginus su ES skiriama bene mažiausiai lėšų knygoms įsigyti. Skandinavijos šalys vienam gyventojui per metus knygoms įsigyti skiria 30-40 litų, Estija - 4-5 litus, o Lietuva - tik 66 centus. Tačiau knygos viršelis neturėtų tapti pagrindiniu svertu renkantis leidinį. Taip pat anketos parodė, kad yra net 45% žmonių, kurie neturi asmeninės bibliotekos. Tai rodo, kad jaunimas neperka knygų, tiksliau būtų pasakyti, kad to nedarė ir jų tėvai. Tai yra todėl, kad jaunimas neskaityto ir jų šeimoje nėra tokios tradicijos. Taip pat anketos parodė, kad paaugliai labai mažą

Dauguma apklaustųjų renka detektyvinių, romantinių, dramatiškų žanrų knygas, nes jas lengviau skaityti, nereikia įtemptai galvoti ir kruopščiai sekti įvykius. Romantiniuose ir dramos kūriniuose labai plačiai aprašomos jaunimui aktualios, gyvenimiškos situacijos: pirmieji pasimatymai, bučiniai, patyčių problemos, smurtas, vakarėliai ir panašiai. Visi šie dalykai yra ir paauglių gyvenimuose, todėl jiems įdomu skaityti, nes tokiose istorijose išviegia ir save, ieško atsakymų ir kai kuriuos klausimus. Tačiau romanai yra viena iš paprasčiausių knygų rūšių, pagal kurias yra statomi serialai. Siužetai dažniausiai būna minimalūs, stilius taip pat, todėl jauni žmonės skaitydami tokias knygas mažai tobulėja - jie grubiai sakant susikoncentruoja į siaurą siužeto vagą.

Dar vienas klausimas, kuris mums įstrigo atmintyje rengiant mokykloje apklausą - kodėl žmonės norėdami paskaityti knygą mieliau renka biblioteką, o ne knygyną? Pagrindinė priežastis - knygų kainos. Šiais laikais pirkti knygas knygynuose yra gana brangus malonumas, nes geros knygos kainuoja ne du ir ne penkis litus. Dauguma žmonių neturi tam atliekamų pajamų, kad galėtų nuolat pirkti knygas, todėl dažniausiai renka biblioteką. Taip pat žmonės knygų neperka, kad jos neužimtų namuose daug vietos, arba tiesiog jų neskaityto.

Šiandien apskritai nekalbama apie žmogų, kuriam namuose turėti biblioteką - didelė vertybė. Reta vertybė tampa skaitantis žmogus, ir tikrai retas, kuris namuose turi pilnas knygų lentynas ar kambarį, kurį būtų galima pavadinti biblioteka.

Mūsų parengtas projektinis darbas parodė, kad didžioji jaunimo dalis knygas skaito tik mokytojo paliepiamu.

I.Čiunkatė ir G.Paušaitė, 3 c

Nori – dirbk – pasieksi

„Diena be mokslo – tuščiai praleista diena. Tiek daug yra ko mokytis ir tiek mažai tam turime laiko.“ Kaip atkirtį šiai A. Einšteino išminčiai Skuodo Pranciškaus Žadeikio gimnazijos mokinys Marius Kerys savo laimėjimais galėtų teigti: „Griebk jautį už ragų!“

Skuodas, nors ir mažas miestelis, tačiau žymių žmonių dėka jis nėra užmirštas ir „nurašytas“. Auganti karta leidžia manyti, kad taip bus ir toliau. Savo laimėjimais Skuodą džiuginęs jau buvęs gimnazistas Algirdas Baškys įrodė, kad mažas miestelis dar nereiskia ir žemo žinių lygio. Kitaip tariant – mažose vietovėse taip pat gausu gabių žmonių. Manyti, jog Algirdas vienietinis atvejis – neteisinga. Šios užkeltos kartelės neleidžia nuleisti jau daug kur žinomas, o ypač fizikos bei matematikos olimpiadų ar konkursų dalyviams gerą „siaubą“ keliantis vienuoliktokas Marius Kerys. Pradėjęs kelią Kaukolikų pagrindinėje mokykloje, dabar savo laimėjimais stebina vyresniųjų klasių gimnazistus ir visi jį puikiai pažįsta.

Pirmasis ir lemtingasis „spyris“, kurio dėka ir prasidėjo jo kaip matematiko kelias, buvo 3 klasėje laimėtas matematikos konkursas „Kengūra“. Toliau sekė rimtesni ir reikšmingesni pasiekimai. Jo nebetenkino paprasti konkursai: Marius ieškojo, kur labiau jis galėtų atsiskleisti. Ir dabar jo diplomų „kolekcija“ labai marga, nes laimėta daug prizinių vietų. Galiausiai 10 klasėje Marius įstojo į „Lietuvos jaunųjų matematikų mokyklą“.

Kiek vėliau, tik devintoje klasėje, Marius buvo pastebėtas fizikos srityje. Labiau gilintis ir domėtis fizika jį pastūmėjo (dabar tai galima pavadinti kuriozu) jo fizikos mokytojos Gilmos Dargienės

mestas akibrokštas, kad 8 klasėje tik per plauką išvestas dešimtukas nebesipuikuos kitų metų pažymėjime. Marius „stvėrėsi už galvos“ dėl tų žodžių ir sau pareiškė: „Dar pažiūrėsim!“ Rezultatas puikiai matyti. Matematikos mokytojai

Jovitai Lukienei pasiūlius, jis pirmą kartą dalyvavo fizikos olimpiadoje, kur laimėjo 2 vietą. Tais pačiais metais Marius gavo pakvietimą į itin gabių mokinių papildomo ugdymo mokyklą „Olimpas“. Nuo tada jo laimėjimai tiesiog pabiro vienas po kito.

Reikia paminėti, kad mūsų fizikos – matematikos genijus labiausiai didžiuojasi „Olimpo“ diplomais, nes ten kiekviena klaida gali brangiai kainuoti. Didžiuojasi ir tėvai. Kiekvienu laimėjimu jie džiaugiasi tiek pat, o gal net ir daugiau nei Marius.

Paklaustas, ar daug laiko skiria mokymuisi, jis atsakė, kad nelabai (tačiau mes juk nežinome, kiek jam yra daug). Bet nuo dabar vaikiną nusprendė dar rimčiau kibti į mokslus, nes dabartinis jo tikslas - tarptautinė olimpiada. Ateitį Marius ruošiasi sieti su taikomąja fizika, todėl daugiausia dėmesio skiria šiam tiksliajam mokslui.

Iš kur tokie gabumai? Noras, darbas? O gal genai? Vaikiną neslepia, kad darbo yra įdedama tikrai nemažai, tačiau neatmeta

galimybės, jog tai gali būti ir genų įtaka. Prisiminęs senelį, Marius teigė, jog šis neprastai tiksluosius mokslus mokėjo, o tėtis buvo geriausias klasės matematikas. Tai kas čia žino?!

Su pamokymais ar be jų, dauguma tikriausiai žino: nori – dirbk – pasieksi. Tikimės ir žinom, kad su Mariumi dar nesibaigia karta, kuri džiugintų Skuodą ir kuri savo laimėjimais taip pat daug ko pasieks.

Dovilė Odinaite, 3 c

